

Silné ženy:

-Ženy z Vysočiny-

Michaela Kandráčová

Příběh, který nikdy nekončí...

Vlasta, Jana a Bohunka.

„Jsou přátelství, která nevznikla náhodou. Jsou přátelství, která přežijí první lásku, poslední hádku i ticho mezi řádky. A jsou ženy, které vás v tom nikdy nenechají samotnou.“

Věnováno.

Všem ženám, které někdy ztratily dech ze smíchu, hlas ze starostí a naději ze
samoty.

Všem, které i po letech ví, komu zavolat, když se jim zlomí srdce... nebo podpatek.

Těm, které drží ostatní, i když samy padají.

A především – těm, které věří na přátelství. Skutečné, trochu potrhlé a navždy.

Tahle kniha je pro vás.

A taky pro ty tři, které ve mně zůstaly navždy – Vlasta, Bohunka a Jana.

Díky vám vím, že ženská duše je hluboká, silná... a má ráda kafe s rumem.

Úvod

Kapitoly:

1. Káva, koblížky a konec světa.
2. Na stole dvě jablka a dopis od upíra.
3. Slevy, svetr a sexuální předtucha.
4. Ticho, které si dělá kafe.
5. Kavárna U Zoufalce a nápad na změnu světa (nebo aspoň sebe).
6. První porada, první hádka a čtyři dorty.
7. Sokolovna, šoky a starosta s fixou, co píše i po duši.
8. Plakát z modrého papíru, nábor ženské síly a fén jako mikrofon.
9. Generálka, generátor a generální trapas.
10. Festivalový den, výpadek bábovek a útok delegace z Brodu.
11. Odezvy, ohlasy a otevřený dopis s překvapením.
12. Brněnská výprava, kostýmová krize a televize ve špajzu.
13. Třeštská revue a vzpomínky, které voní po jasmínu a sádle.
14. Revue začíná, minulost přichází oklikou.
15. Hory, slivovice a kabát po pratetě.
16. Silvestr s výhledem na komín.
17. Zpátky do kopečků (a malých pravd).
18. Předjaří a jiná nedorozumění.
19. Láska, lýtka a lepidlo.
20. Kabaret, konec a knedlíky v lese.
21. Bohunka, žena s brýlemi a plánem.
22. Jana – smích, který kryje citlivost.
23. Vlasta – žena, která neumí mlčet.
24. Jak se to všechno semlelo aneb bonboniéra, pohřeb a kadeřnictví.

25. Výlet, výkřik a vyprané kalhotky.
26. Jana a její tichý vesmír.
27. Bohunka, aura a kýbl plný hříchů.
28. Nedělní rituál tří čarodějek.
29. Jaro, klíč a Brno.
30. Notýsek, segedín a ošklivá pravda.
31. Zdeněk Prokůpek a turistka v lodičkách.
32. Maringotka, muž a mlha.
33. Holky a kabaret v režimu "všechno hoří".
34. Člověk, který mizel.
35. Záblesky světla a návraty.
36. Bohunka a teorie nového života.
37. Předpremiérová horečka a Tomáš mezi dveřmi.
38. Když všechno praskne (včetně podprsenky).
39. Druhá šance a stan s výhledem na budoucnost.
40. Pod stan a pod obraz.
41. Hasič, který věděl, kdy mlčet.
42. Návraty, náčrty a náhody.
43. Lásky v kulisách.
44. Když lásce zazvoní u dveří manželka.
45. Když zazvoní znovu.
46. Září, švestky a Tomáš v županu.
47. Mezi foťákem a stavbou.
48. Druhá schůzka a třetí smysl.
49. Srdce pod topinkou.
50. Vzdálenost měří srdce.
51. Únorová ofenzíva (láskyplná).

52. Když se montérky setkají s parfémem.
53. Až se zas vrátíš.
54. Máma, montérky a Paříž.
55. Dvě ženy, dva osudy, jedna jarní neděle.
56. Tři páry, jeden kabaret a kufry do Slovinska.
57. Láska pod Alpami, stesk pod žebry.
58. Tři ženy, tři stany a jedna termoska rumu.
59. Kuní loučení a návrat k realitě.
60. Tiše jako vítr.
61. Prstýnek, palačinky, ženské výkřiky a slzy.
62. Pravda, která bolí... a léčí.
63. Pravda mezi třemi.
64. Slzy, polévka a Tomášův svetr.
65. Svatba na spadnutí a překvapení u Vlasty.
66. Návrat stavitele a zkouška reality.
67. Den před svatbou (aneb jak Vlasta málem utekla s elektrikářem).
68. Předvečer, kdy všechno zapadlo.
69. Když se Jana vdává.
70. Když ti muž naseká dříví a u toho mlčí.
71. Návštěva se neohlašuje a Sněžka taky ne.
72. Výšlap, co měl být výletem a končil záchranou čestí i kolen.
73. Světla, kamera, trapas!
74. „Řekneš ano... i když smrdím potem?“
75. Kabaret aneb show must go on!
76. Když doktor mlčí, je to někdy horší, než když mluví.
77. Cesta za sny.
78. Dopis pod polštářem.

79. Den, kdy se i obloha usmívala.

80. Jarní den, kdy čas ztichl.

Závěr: Přítelkyně navěky.

Pár slov na závěr.

Poděkování s pokorou.

Úvod

Na konci každého dne zůstává jen pár opravdu důležitých věcí. Ne výpisy z banky ani dokonale zalitá květina na parapetu. Ne čisté podlahy nebo kariérní postup. Ale malé, neviditelné poklady, které hřejí i tehdy, když se všechno ostatní rozpadá.

Jedna stará pohovka, na které jsme prosmály celé noci. Na které jsme plakaly smíchy i zoufalstvím, když nám ujela tramvaj, život, i nervy. Místo, kde se vyprávěly největší pravdy pod sluncem – v teplácích, s rozmazanou řasenkou a miskou brambůrků po ruce.

Hrnek s ošoupaným ouškem, co přežil stěhování, bouřky i kocoviny. Z něj jsme si připíjely na lepší časy, které teprve měly přijít – a ony přišly. A taky zase odešly. Ale ten hrnek zůstal, jako tichý svědek všeho.

Vzpomínky. Ty, které už možná nikdo jiný nepochopí, protože byly „jen naše“. Zasuté střípky z letních nocí, tajných plánů a kabaretů, které nikdy neměly spatřit světlo světa – a přesto se z nich stala událost roku. Vzpomínky, které dnes vytahujeme jako korálky z krabičky, když je nám ouvej.

A kamarádky. Ty, co s námi zůstaly, i když všechno kolem zhaslo. Co znají náš smích i náš pláč. Co nám jednou řekly: „Vydrž, já tě podržím,“ a skutečně to udělaly. Ne jednou. Mnohokrát.

Tohle je příběh tří žen z Vysočiny – Vlasty, Bohunky a Jany. Jedna je jako oheň – impulzivní, živel, co nezkrátíš. Druhá je jako voda – pečující, klidná a hluboká. A třetí? Ta je vzduch – lehce ironická, bystrá a pořád trochu jinde. Každá z nich je jiná, ale spolu tvoří celek, který nic nezastaví. Od prvního setkání v mládí až po zralé roky plné lásky, smíchu, trápení i velkých rozhodnutí.

Je to kniha o tom, co znamená být ženou. O tom, jaké to je být matkou, dcerou, manželkou – a především přítelkyní. O síle, která se neukazuje ve svalech, ale v tom, že zvedneš telefon v půl třetí ráno a řekneš: „Mluv, jsem tady.“

Možná se v některé z nich poznáte. Možná si vzpomenete na svoji nejlepší kamarádku, se kterou jste jednou za noc vypily víno, smály se jako šílené, utřely si slzy do stejného rukávu a pak jí napsaly prosté: „Díky, že jsi.“

A právě o tom to celé je. O přátelství, které nezmezí, ani když se nebe zatáhne. O lásce, která přichází, když ji nejmíň čekáme. O životě, jaký skutečně je – bláznivý, něžný, těžký i krásný. O nás.

Píše se rok 1994. Tři čtyřicetileté kamarádky z Vysočiny – Jana, Vlasta a Bohunka – zažívají období životních bilancí, nových začátků a drobných i velkých

tragikomických událostí. Každá je úplně jiná, ale právě v tom tkví síla jejich přátelství. V průběhu roku projdou řadou situací, které prověří jejich vztahy, hodnoty i odvahu k změně.

Jana – kadeřnice, klidná, ironická, rozvedená, matka dospívající dcery Karolíny. Miluje knížky a v duchu často vede „vnitřní monology“, které nikdo neslyší.

Vlasta – podnikavá, hlučná, bývalá družstevnice, nyní pracovnice kulturního domu. Miluje muže, víno a nedá si nic líbit. Žije s matkou a dvěma psy.

Bohunka – hluboce věřící, pracuje jako účetní, nenápadná a laskavá, ale se skrytým smyslem pro černý humor. Je vdova, stará se o svou nemocnou tchyni.

Kapitola 1. Káva, koblížky a konec světa

V hospodě U Černého kohouta voněla káva, mastný vzduch a jarní beznaděj. Bylo pondělní dopoledne, chvíle, kdy většina lidí začínala týden s vervou. Ale ne tady, v zapadlé vesnici jménem Lískovice, tři kilometry od Telče, kde i čas šel nějak unaveněji.

Na stůl číslo čtyři, jejich „rezervovaný“, padaly sluneční paprsky skrz okenní záclonku s háčkovaným okrajem. U něj seděly Jana, Vlasta a Bohunka – tři ženy, které by podle běžné logiky nikdy neměly být kamarádky. Ale život se neptá na logiku.

„Říkám ti, že jestli se ještě jednou ozve, že jsem hysterka, tak mu tu jeho novou Fabii odšroubuju. Ručně. Bez náradí,“ zasyčela Vlasta a do kafe si hodila druhou kostku cukru, ačkoliv držela dietu „půl kila do plavek“.

Byla to ženská krev a mlíko, s hlasem, co dokázal zastavit provoz na silnici, a energií, kterou by mohla vytápět kulturní dům. Dřív dělala ve fabrice, dneska prodávala oblečení na tržnici v Jihlavě a neměla problém vynadat zákaznici i se smíchem prodat riflovou bundu navrch.

Jana seděla proti ní, opřená loktem o stůl, přemýšlela, jestli si má zapálit, a nakonec si místo toho kousla do koblíhy. Vypadala jako někdo, kdo čte příliš, mluví málo a myslí si své. Její vlasy byly věčně sepnuté obyčejnou sponou a měla v sobě zvláštní klid učitelky, co přežila dvě generace dětí a tři školní reformy.

„Vlasta, ty muži, co to s tebou vydrží déle než měsíc, by se měli dávat do muzea. Ve vitríně mezi mamutem a pazourkem,“ poznamenala Jana suše.

„To já bych vydržela s každým. Jenže oni neunesou ženu, která má vlastní hlavu, dvě prsa a názor. Bojí se mě,“ pronesla Vlasta a dramaticky si přehodila šálu přes rameno.

„Nebo toho, že jim uletí koleno, když s tebou polezou do postele,“ špitla Bohunka s nevinným úsměvem. Mluvila tiše, ale její poznámky byly jako špendlíky – nenápadné, ale účinné.

Bohunka byla jiný svět. Štíhlá, decentní, nosila brýle se zlatou obroučkou a vypila víc heřmánkového čaje než vody. Věřící, vdova, zdravotní sestra na důchod. Žila s nemocnou tchyní, kterou nenáviděla o něco méně, než by si sama přiznala. Milovala ticho, zahradu a knihu Kazatel.

„Ty jsi dneska nějak zlá, Bohu,“ zamračila se Vlasta, ale usmívala se přitom. „Snad tě neštve, že ti pan farář napsal na velikonoční přání jen ‘Pokoj Vám’ a Jarmile ze švadleny ‘Pokoj, láska a světlo’?“

„To vůbec ne...“ začala Bohunka, ale zarazila se. „Možná jen trochu. Ale Bůh se mstí lépe než já.“

„Hlavně levněji,“ poznamenala Jana.

Zasmály se. Smích tří čtyřicetiletých žen, co si už nemusely nic dokazovat, se rozléhal jako polívka v kastrólu – pomalu, hřejivě, trochu mastně, ale vždycky vítaně.

„A co u vás doma, Jani?“ zeptala se Vlasta a nalila si druhý turka. „Pořád tvoje Karolína nosí ty černý nehty a tváří se, jako by byla na hřbitově?“

„Pořád. Teď chce jet na koncert nějaký kapely, co se jmenuje ‘Sebevražda v neděli’.“

„To nezní jako něco, co by pustili v televizi před osmou.“

„Ne, to zní jako něco, co si zapíšeš do deníčku a pak se jdeš pohádat s Bohem,“ dodala Bohunka.

Jana si povzdechla. „Říká, že svět je prázdněj. Že dospělí jsou lháři a že pravá láska neexistuje.“

„Kolik jí je? Patnáct?“ zeptala se Vlasta.

„Šestnáct. A do včerejška věřila, že upír jménem Raven jí rozumí víc než já.“

„Tak to máš v rodině první lásku. A první deprese.“

Venku zakokrhá kohout. Opravdu. U Černého kohouta držel hospodský Petr jednoho živého za plotem – tradice. Ten kohout pokaždé zakokrhá, když někdo v hospodě řekl něco vážného. Nebo ironického. Nebo pravdivého.

Zase se na chvíli odmlčely. Každá si hleděla svého šálku, koblihy nebo výhledu z okna. A přesto byly spolu.

Byl březen 1994, někde tál sníh a někde padaly vlády. Ale tady, v Lískovicích, se v pondělí dopoledne dělo něco mnohem důležitějšího: ženy, které toho už hodně zažily, se rozhodly znovu žít. Po svém. Spolu.

Kapitola 2. Na stole dvě jablka a dopis od upíra

Nálada je všední, ale pod povrchem probublávají emoce – hořkosladké, opravdové. Jana se vracela domů s taškou, ve které měla mléko, dva rohlíky, koprovku v plastové krabičce a pocit, že pondělky by měly být ze zákona zakázané. Cestou minula sousedku Štěpánkovou, která zalévala před domem betonový květináč, i když v něm ještě nic nerostlo. Štěpánková zvedla ruku k pozdravu, ale slova si nechala na jindy. Jana byla známá jako „ta, co nemluví zbytečně“.

V malém bytě v paneláku na okraji Telče bylo ticho. Až na tikání hodin v kuchyni a slabé dunění hudby ze synova pokoje – tentokrát to znělo jako zvuk hřbitovní krávy přivázané ke kombajnu. Ne že by to Jana poslouchala, ale od určitého věku už člověk pozná, když zpívá někdo, kdo se potřebuje obejmout... nebo léčit.

Položila tašku na stůl. Vedle ležela dvě jablka, oba trochu otlučená, a papír s načmáraným vzkazem:

➤ „NECH MĚ PROSÍM NEDNES VEČER NA POKOJI. MÁM RITUÁL.“

Pod tím byl načrtnutý obrácený pentagram a něco, co snad měl být netopýr. Jana si povzdechla. Kája byl ve fázi černých triček, stříbrných řetězů a tvrzení, že život je iluze. Jana zatím doufala, že i tahle fáze, jako kdysi ta růžová s jednorožci, přejde.

„Rituál,“ řekla si nahlas a sedla si ke stolu. Sáhla po jablku, ale nakonec ho vyměnila za kousek čokolády z lednice. Rodičovství bylo boj – a někdy se bojovalo čokoládou.

Po chvíli ticha si rozepnula svetr, pustila rádio a dala si koprovku do mikrovlnky. Když cinkla, rozvoněla se kuchyně tak známou vůní, že se jí chvíli sevřelo srdce. Tuhle omáčku dělávala ještě její máma, tehdy, když táta nadával, že je v ní málo nabarvenými na červeno a pohledem, který mluvil jasně:

„Nehodlám se bavit, ale nějaká část mě doufá, že to zkusíš.“

„Ahoj,“ řekla Jana a přehodila nohu přes nohu. „Přišla jsi si půjčit krev nebo obětní dýku?“

Karolína protočila oči. „Mami, fakt. Nemůžeš mě aspoň jeden den neprovokovat?“

„To bych mohla. Ale přišla bys o to potěšení cítit se nedocenená.“

„Měla jsem fakt blbej den, jo? Lenka mi ukradla nápad na básničku a ještě tvrdila, že jsem okopírovala text z nějaký písničky.“

„Už jsi jí kousla?“

Ticho. Pak se koutky Karolíniných úst trochu pohnuly. „Ne. Ale byla jsem blízko.“

Jana vstala a sáhla po dalším talíři. „Chceš koprovku?“

„Jestli je z obchodu, tak jo. Tvoje se nedá jíst.“

„To mě těší.“

Seděly spolu, každá s talířem, každá se svým vesmírem, který občas kolidoval. Mluvily málo. Ale mlčení mezi nimi nebylo studené. Bylo jako ticho mezi dvěma stránkami knihy – jen čekalo na další kapitolu.

„Mami?“ řekla Karolína najednou.

„Hm?“

„Myslíš, že fakt existuje něco jako osud?“

Jana se na chvíli odmlčela. „Nevím. Ale když člověk čeká na osud moc dlouho, snadno mu ujede autobus.“

„To zní jako citát z nějaký knížky.“

„Možná. Nebo ze života.“

Venku se pomalu šepilo. Karolína dojedla, vstala a než odešla, řekla tiše: „Dík.“

Jana si jen všimla, že když za ní dcera zabouchla dveře, nechala v kuchyni ležet něco jako dopis. Na obálce bylo napsáno:

- „Pro Ravena. Když neodpovíš, pochopím. Smrt je mlčící bůh. K.“

Jana si dopis ne vzala. Jen ho obrátila obrázkem dolů a vrátila se ke kávě. V duchu si řekla, že vychovávat dítě je jako skládat nábytek z Ikey bez návodu – nějak to dopadne, ale bude to vrzat.

Kapitola 3. Slevy, svetr a sexuální předtucha

Vlastin svět – tržnice, muži, sebevědomí a životní nadhled s pořádnou dávkou humoru.

Vlasta stála za stánkem s oblečením na jihlavském tržišti a držela v ruce pestrobarevný svetr velikosti XXXL, který vypadal, jako by ho navrhla oslepnutá babička ve sněhové bouři.

„Paninko, za dvě stovky si ho vezměte. Když si ho oblíknete, zaručuju vám, že vás v lese nesrazí ani kombajn. Všechno vás uvidí na tři kilometry,“ mrkla na zákaznici – postarší dámu v šustákovce, která váhala, jestli chce být vidět tak moc, nebo radši dožít v anonymitě.

Zákaznice si ho nakonec koupila a Vlasta zapsala další vítězství. Věděla, že prodá cokoliv, když na to přijde – svetr, ponožky, iluze. Měla jazyk ostřejší než cirkulárka a srdce větší než mikrovlnka.

„Dvě stovky a letní tělo k tomu zadarmo, že?“ zavtipkovala žena, než odešla.

„Tělo ne, ale pocit, že jste udělala dobrej kšeft, ten garantuju,“ odvětila Vlasta a otočila se zpět k plastové židli, na které seděla, když zrovna nikdo nepřišel. Kafe v plastovém kelímku už stydlo a kobliha byla podezřele tvrdá, ale to jí nevadilo. Měla jiný problém – včera večer jí napsal Radek. Radek, muž s krkem jako pařez a názory jako z páte cenové. Chodil s ní před dvěma lety, než mu přišlo, že „potřebuje prostor“. Konkrétně prostor mezi ním a jeho mladší kolegyní z autoservisu. Včera večer jí napsal: „Vzpomněl jsem si na tebe, jak jsme tenkrát byli v sauně. Chybí mi tvůj smích. A tvůj guláš. Co děláš v pátek?“

Vlasta si přečetla zprávu třikrát. Pak si nalila víno, poslala mu smajlík s plamenem, a hned nato blokovala jeho číslo. Jen pro jistotu. Aby si zachovala důstojnost. A taky proto, že guláš už dávno nedělá – od té doby, co jí pes spadl do hrnce s vývarem, změnila přístup ke kuchyni. Najednou ji vytrhla postava, která se vynořila mezi stánky. Byl to Pavel, nový obchodník s čajem o dvě řady dál. Vysoký, šedovlasý, s úsměvem, co měl ve tváři víc klidu než opuštěná lavička v parku. A co bylo důležité – díval se jí do očí. Ne na prsa. To bylo podezřelé. Ale milé.

„Dobrý den, paní Vlasto,“ pozdravil zdvořile a podržel v ruce papírový kelímek.
„Přinesl jsem vám zázvorovej s medem. Prý na imunitu.“

Vlasta se zatvářila, jako že takovou pozornost vůbec nečekala (ačkoliv se ráno upravovala o 10 minut déle než obvykle). Vzala si čaj a ucítila teplo – částečně z kelímku, částečně v žaludku.

„To abyste mě měla zdravou, když budu brzy slavná? Přemýšlím o návrhu vlastní módní kolekce. Víte, tepláky a temperament – říkám tomu ‘domácí diva’.“

„To by mohlo mít úspěch,“ zasmál se. „Lidi dneska hledají něco upřímného.“

„Tak to jim nabízím svoji osobnost. A jedny levý pantofle.“

Pavel se usmál. A zůstal stát. A pak... neodešel.

Vlasta začala být nervózní, což se jí nestávalo často. Většinou byla jako obrněný tank s rtěnkou. Ale teď? Najednou se jí zdál její stánek směšný, křivý a její tričko moc těsné.

„Nechcete si třeba večer zajít na večeři?“ zeptal se nakonec Pavel.

Vlasta zůstala stát. Odpověděla po pár vteřinách:

„Večeři? To je ta věc, co jí lidi, co nemají mikrovlnku a depresi?“

Pavel se zasmál. „Jo. A dávají si k ní víno. Nebo vodu, pokud jsou slušní.“

„Tak to víno,“ řekla Vlasta. „A nečekejte, že budu slušná. To už jsem si zkoušela a nebyl zájem.“

Domluvili se na pátek. A když Pavel odešel, Vlasta se posadila zpět na židli a tiše si řekla:

„Tak jo. Padesátka se blíží, vlasy řídnou, ale ještě mě někdo pozval na večeři. To si zapíšu do deníčku mezi ‘vyhráno v tombole’ a ‘nepřibrala jsem přes svátky’.“

A pak se zasmála. Tak hlasitě, že se o dvě stánky dál otočil vietnamský prodejce ponožek a ukázal palec nahoru.

Kapitola 4. Ticho, které si dělá kafe

Bohunka je neklidnější z trojice, věřící, starostlivá, ale s vlastním vnitřním vesmírem plným tichých bojů a přání.

Bohunka vstala v pět třicet. Ne proto, že by musela – ale protože už se jí nechtělo ležet vedle Karla, který chrápal jako medvěd v plechové kánoi. Opatrně vstala, aby ho nezbudila. Ne že by ho to vzbudilo. Jednou kolem jejich domu projel traktor bez tlumiče a on se jen otočil na druhý bok a zamumlal „Zase šicí stroj.“

V kuchyni bylo ticho. Ticho, které měla ráda. Udělala si meltu – skutečnou, žádný moderní kafe – a sedla si ke stolu. Na ubruse byly drobký od večerního chleba. A ve vzduchu lehká vůně levandule z pytlíčku zavěšeného u okna. Čistý, klidný svět.

Pak se ozvalo: „Mamíííí!“

Ticho bylo pryč.

Z horního patra seběhla Anna, její patnáctiletá dcera, s mobilem v ruce a výrazem, který značil buď konec světa, nebo pomalé wifi. „Tchyně mi sežrala jogurt! Ten poslední! Ten kokosovej! Víš, kolik stojí?!“

Bohunka zůstala klidná. „Zlato, babička možná neviděla, že je s kokosovou příchutí. V jejím věku se to může zdát jako vanilka.“

Anna protočila oči a zabouchla se do koupelny. Bohunka si povzdychla. Vyváženost jejího dne visela na šňůrce – a na té druhé straně byla její tchyně, paní Žofie.

A právě v tu chvíli se Žofie objevila ve dveřích kuchyně, v růžovém županu a s výrazem pasivně agresivního holuba.

„Dobré ráno, Bohunko. Nevíš, kdo snědl můj rohlík? Byl v chlebníku. Měl trochu modrého fleku, ale já to poznám – byl můj.“

Bohunka se usmála. „Možná ho snědla Anna. Potřebuje energii, roste.“

Žofie si odfrkla. „No hlavně že roste do šířky. Ale to je tvoje výchova, ne moje, že.“

Ticho se v kuchyni usadilo znovu. Ale tohle už bylo jiné ticho. Takové to, co má u sebe cedulku „Nehýbejte se, bouchne to.“

Bohunka sáhla po růženci položeném na polici. Ne proto, že by chtěla hned odříkat Zdravas – spíš jako připomínku, že existují vyšší síly, které dávají smysl i těmto okamžikům.

Její víra byla tichá. Nevnucovala se. Byla jako voda ve studánce – čistá, chladná, a pokaždé, když měla pocit, že už nemůže, jí dodala sílu. Modlila se často, ale prakticky. „Pane, dej mi trpělivost... nebo slepotu. Ale ať už to mám rychle.“

Odpoledne se chystala na pravidelný čaj s Janou a Vlastou. Byla to její jediná malá revoluce – únik z domu, kde nikdo nezvyšoval hlas, ale pasivní výčitka visela na záclonách jako prach. Jana jí rozuměla – sdílely ticho. Vlasta jí nerozuměla vůbec – a právě proto ji bavila.

Když pak odpoledne kráčela do kavárny na náměstí, foukal vítr a nesl s sebou vůni čerstvého pečiva a nově natřené lavičky. Bohunka si vzala šátek – růžový s modrými kvítky. Ne kvůli teplotě. Ale protože doufala, že Vlasta si toho všimne a řekne: „Bohu, ty vypadáš jako anděl s fakt dobrým vkusem.“

Možná. Možná dnes.

Kapitola 5. Kavárna U Zoufalce a nápad na změnu světa (nebo aspoň sebe)

Tady to bude jízda. Kavárna U Zoufalce byla jedna z těch, kde to vypadalo, že kávu vaří někdo s bakalářkou z psychologie a obsluhu tvoří bývalí umělci, kteří zapomněli být slavní. Nábytek byl „retro“ (což v překladu znamenalo, že všechno bylo různě křivé), a ceny odpovídaly tomu, že voda s citronem se tu prodávala jako „vitamínová detox limonáda“ za čtyřicet pět korun. Jana už seděla u okna. Pila čaj, který měl barvu jako vývar z ponožek, a zapisovala si do notesu. To dělala často – buď si vedla deník, nebo seznam lidí, které chce ignorovat. Podle výrazu se dnes rozhodla pro obojí. Vlasta vtrhla dovnitř jako větrná smršť v legínách s leopardím vzorem.

„Holky, já toho Pavla snad fakt sbalím. Dneska mi přinesl mátu a řekl, že se vedle mě cítí ‘živě’. Což je buď milostné vyznání, nebo má nádor, a ještě mi to neřekl!“

Jana zvedla obočí. „A co jsi mu řekla ty?“

„Že jestli chce žít naplno, ať mi pomůže vyklidit sklep. Je to metafora. A taky tam fakt potřebuju s něčím pomoci.“

Do kavárny vstoupila Bohunka, celá ztichlá, decentní a s šálkem v ruce. Nepila ho, přinesla si ho z domova. Její meltu tu totiž neměli. Když se jí číšník jednou zeptal, jestli chce ovesné mléko, odpověděla: „Já bych radši Ježíše.“

Vlasta ji objala a neodpustila si: „Bohu, dneska vypadáš jak víla z katalogu pro důchodce. Ten šátek ti sekne. Máš ho ze sekáče nebo z dědictví?“

„Z pouti,“ odpověděla Bohunka klidně. „Koupila jsem ho od slepé paní, co prodávala svaté obrázky a karamelky po minimální trvanlivosti.“

Vlasta mrkla: „To zní jako moje bývalá šéfová.“

Jana zavřela zápisník. „Holky, my jsme se nějak zacyklily. Všechny řešíme někoho nebo něco... a pořád se točíme v kruhu. Chce to změnu.“

„Chceš nám navrhnout společné cvičení jógy?“ zeptala se Vlasta podezřívavě. „Já se jednou zkusila předklonit a praskly mi tři iluze a jeden meniskus.“

„Ne. Já myslím něco většího. Výlet. Projekt. Něco, co nám dá důvod vstát ráno a neproklínat budík.“

Bohunka se zamyslela. „Já bych třeba ráda otevřela čítárnu s čajem a knihami. Pro ženy. Bez řevu, bez Wi-Fi. Klid. A možná někdy i sdílená modlitba.“

Vlasta si usrkla kafe. „A já bych chtěla módní přehlídku pro ženský nad padesát. Bez velikosti 36. Se znělkou a konfety. A sexy hasičem.“

Jana se usmála. „Tak spojme to všechno dohromady. Uděláme...“

Zavládlo ticho. Napětí. Možná i předčasná hormonální vlna.

„...festival,“ dořekla Vlasta. „Pro ženský. Normální ženský. Žádné dokonalosti z Instagramu. Nazveme to... třeba Ženy na hraně – a dál to neřeš!“

Bohunka se mírně pousmála. „Zní to jako moje manželství.“

„Tak sepišme plán,“ rozhodla Jana. „Já napíšu program. Vlasta zařídí PR a večerní tombolu. Bohu – ty nám požehnáš. A uvaříš čaj.“

Vlasta dodala: „A já domluvíم hasiče. Jen tak, pro motivaci.“

A tak to začalo. V malé kavárně na Vysočině. Tři ženy, tři životy, tři šálky a jeden nápad. Nevěděly, že během následujících týdnů zažijí trapasy, lásku, zhroucení rozpočtu, únik z reality i překvapivý úspěch. Ale jedno bylo jisté – nuda jim nehrozila.

Kapitola 6. První porada, první hádka a čtyři dorty

Začíná plánování festivalu *Ženy na hraně – a dál to neřeš!* A jak se dalo čekat, nic nejde podle plánu... kromě neplánovaných krizí, bláznivých nápadů a první ochutnávka chaosu. Festival měl být malý. Jen pro pár lidí.

„Takže... stačí pronajmout sokolovnu, sehnat pódium, zajistit občerstvení, program, hudbu, tombolu, hasiče a někoho, kdo to celé přežije,“ četla Jana ze svého zápisníku, zatímco seděly opět v kavárně U Zoufalce. Tentokrát u nich stála servírka s výrazem, že by raději obsluhovala trolla v nákupním centru než tyhle tři.

„A kolik máme peněz?“ zeptala se Bohunka.

„Sedm set padesát korun a jeden sponzorský dar – čtyři domácí dorty od Vlastiny tety Milady,“ odpověděla Vlasta.

„Výborně,“ pokývala Jana. „Tak za to možná zaplatíme elektřinu. Na dvacet minut.“

Vlasta zakroužila lžičkou v kafi. „Holky, ale o to nejde. Nejde o prachy. Jde o to, že ženský potřebujou něco zažít. Smát se, zpoceny tancovat na Michala Davida, povídat si o životě, rozvodech, klimakteriu a nových šatech. A že se občas poblíjou ze stresu – to je detail.“

„Já bych prosila, aby to mělo i duchovní rozměr,“ ozvala se Bohunka jemně. „Aspoň deset minut ticha. Nebo meditaci.“

Vlasta se zarazila. „Hele, na mě funguje meditace tak, že si lehnu, zavřu oči a předstírám, že nejsem doma. Ale jestli chceš oficiální ticho, tak ho naplánujeme mezi vystoupení břišních tanečnic a autorským čtením o nešťastné lásce.“

Jana začala psát seznam:

1. Místo: sokolovna v Třešti
2. Pódium: půjčit od místní kapely Rockový Kvas
3. Catering: Milada + možná místní pekařka Ludmila (pokud jí slíbí, že může vystoupit s flétnou)

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy *Silné ženy: Ženy z Vysočiny*.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.